

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1413/2019
17.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ранков Константин, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство правде, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Зрењанину, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3695/17 од 01.02.2018. године, у седници одржаној 17.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3695/17 од 01.02.2018. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Зрењанину П 57/16 од 06.06.2017. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужена обавезе да му исплати на име накнаде нематеријалне штете за душевне болове због умањења животне активности 4.000.000,00 динара, за претрпљени страх 1.000.000,00 динара, за повреду части, угледа и права личности 1.000.000,00 динара, све са законском затезном каматом од пресуђења до исплате износ од 6.746.220,00 динара, на име изгубљене зараде од 01. јануара 2009. до 30. септембра 2016. године са законском затезном каматом од пресуђења до исплате и да се обавезе тужена да му на име месечне ренте плаћа по 72.540,00 динара почев од 01. октобра 2016. године убудуће до сваког 10. у месецу за текући месец с тим да доспеле рате од 01. октобра 2016. године до исплате плати у року од 15 дана по правноснажности пресуде. Ставом другим изреке, одлучено је да свака страна сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 3695/17 од 01.02.2018. године, ставом првим изреке, жалба тужиоца је одбијена и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужилац је изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био власник Предузећа за производњу, трговину и услуге „ББ“ које је пословало од 1993. до 2010. године. На основу правноснажног решења Ст 202/2010 од 16.06.2010. године, донетог у поступку тзв. аутоматског стечаја, сва имовина предузећа је прешла у својину државе и оно избрисано из регистра привредних субјеката са даном 24.08.2010. године. Према извештају НБС са стањем на дан 31.03.2010. године предузеће је било у блокади 2643 дана (више од седам година) за износ од 25.268.116,16 динара главнице односно укупно са затезном каматом 62.662.986,68 динара. Тужилац је био власник још два предузећа и оба су избрисана из регистра привредних субјеката дана 23.08.2010. године, након спроведеног поступка аутоматског стечаја јер су била у блокади дуже од три године. Пре него што је избрисано из регистра Предузеће „ББ“ је водило више парничних поступака ради наплате својих потраживања која су окончана доношењем првостепене или правноснажне пресуде којима је њихов захтев усвојен, детаљно описане у нижестепеним пресудама. Одлуком Уставног суда утврђено је да одредбе чл. 150-154. Закона о стечају нису у сагласности са Уставом. Тужилац АА и Предузеће „ББ“ су поднели уставну жалбу Уставном суду због повреде права на суђење у разумном року у парничном поступку који се водио у Зрењанину у предмету П 636/07. Одлуком Уставног суда Уж 938/11 од 07.11.2013. године, уставна жалба Предузећа „ББ“ је усвојена и утврђено је да је у наведеном поступку повређено право на суђење у разумном року том привредном друштву док је уставна жалба овде тужиоца АА одбачена због недостатка активне легитимације. Против овде тужиоца су вођени кривични поступци али он не тражи накнаду штете због тога. Тужилац (рођен ... године) се од јануара 2007. године лечи код психијатра од неорганичке психозе и узима преписане лекове. Примарна дијагноза је депресија. Вештачењем је утврђено да је због трајне душевне болести код тужиоца наступило умањење животне активности од 60% које се огледа у отежаном функционисању у свакодневним активностима паду расположења и енергије, неповерења према државним органима и окружењу, нарушавању социјалних односа, што све налаже континуирано лечење. Решењем РФ ПИО Филијала у Зрењанину од 25.08.2015. године тужиоцу је утврђено право на инвалидску пензију почев од 13.12.2007. године у висини од 17.321,20 динара, која је сада у висини од 27.460,00 динара месечно. Од 2000. године повремено је трпео примарни страх средњег до високог степена због претњи поверилаца предузећа.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили захтев тужиоца за накнаду материјалне и нематеријалне штете.

Одлуком Уставног суда број I Уз 850/10 која је донета на седници одржаној 12.07.2012. године, а објављена у „Службеном гласнику РС“ бр. 71/12 од 25.07.2012. године утврђено је да одредбе члана 13. став 3. и чл. 150-154. Закона о стечају нису у сагласности са Уставом. Из образложења ове одлуке произлази да одредбе чл. 150-154. не испуњавају уставну гаранцију права на правично суђење из члана 32. став 1. Устава РС и права на једнаку заштиту права и на правно средство из члана 36. Устава РС јер није испуњен уставни услов да суд у поступку обезбеди расправљање уз присуство и учешће странака о чијим правима и обавезама се расправља пред судом, те да се не обезбеђује судска заштита имовинских права стечајног дужника и поверилаца, тиме што је одредбом члана 13. Закона о стечају прописано да имовину стечајног дужника без накнаде преузима држава.

Према члану 61. Закона о Уставном суду свако коме је повређено право коначним или правноснажним појединачним актом, донетим на основу закона или другог општег акта, за који је одлуком Уставног суда утврђено да није у сагласности са Уставом, опште прихваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима или законом, има право да тражи од надлежног органа измену тог појединачног акта, у складу са правилима поступка у коме је појединачни акт донет (став 1). Предлог за измену коначног или правноснажног појединачног акта донетог на основу закона или другог општег акта, за који је одлуком Уставног суда утврђено да није у сагласности са Уставом, опште прихваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима или законом, може се поднети у року од шест месеци од дана објављивања одлуке у „Службеном гласнику Републике Србије“, ако од достављања појединачног акта до подношења предлога или иницијативе за покретање поступка није протекло више од две године (став 2).

У конкретном случају одлука којом је тужилац брисан из АПР је донета 16.06.2010. године (правноснажна 23.07.2010. године), па је тужилац имао право на основу цитираног члана 61. Закона о Уставном суду да поднесе захтев за измену појединачног акта – решења у року од шест месеци од дана објављивања одлуке у Службеном гласнику Републике Србије. Пошто тужилац овакав захтев није поднео (у току поступка није указивао да је то учинио), наведено решење је остало на правној снази и садржи претпоставку своје законитости.

По правилној оцени нижестепених судова нема незаконитог и неправилног рада државних органа из члана 172. Закона о облигационим односима. Брисање привредног субјекта из регистра је извршено на основу правноснажне и извршне одлуке суда која је донета у законом прописаном поступку, на основу важећих законских одредби. Касније утврђење неуставности тих одредби представља основ за подношење захтева за измену наведеног акта (што тужилац није учинио), али не утиче на законитост тако донете одлуке. С обзиром да нема неправилног и незаконитог рада државног органа, нити је тужилац искористио могућности које је имао по основу Закона о Уставном суду то је правилно одбијен захтев тужиоца за накнаду нематеријалне штете по свим основима. Поред тога, код тужиоца је наступило умањење опште животне активности услед болести, али су нижестепени судови правилно закључили да из утврђеног чињеничног стања и чињенице да је започео лечење јануара 2007. године, не произлази да је то последица незаконитог или неправилног рада органа тужене.

По правилној оцени нижестепених судова тужилац нема активну легитимацију за накнаду штете због повреде права на суђење у разумном року за коју повреду је у поступку по уставној жалби утврђено да је учињена у односу на Предузеће „ББ“, док је тужиочева уставна жалба одбачена. Између правног лица предузећа и његовог оснивача не постоји правни идентитет, због чега тужилац не може истицати ову повреду као основ одговорности државе за накнаду штете према њему лично. Зато нису основани његови ревизијски наводи којима понавља да постоји одговорност тужене због дугог трајања наведеном парничном поступку.

Осталим ревизијским наводима оспорава се утврђено чињенично стање, што у поступку по ревизији није дозвољено (члан 407. став 2. ЗПП).

На основу члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа
судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић